

انواع و اقسام دولت‌ها در این سال‌ها در افغانستان سر کار آمده‌اند. دولت‌ها می‌آیند و می‌روند، آن که باقی می‌ماند ملت افغانستان است؛ ما طرفدار ملت افغانستان هستیم. نوع رابطه ما با دولت‌ها هم به نوع رابطه آن‌ها با ما بستگی دارد. (۱۴۰۰/۰۶/۰۶)

www.basirat.ir

▼ حرف روز

فراز و نشیب بازار سرمایه

بازار بورس تهران بعد از یک دوره کوتاه صعود در تیر و اوایل مرداد، وارد فاز جدیدی از نزول شده است. اگرچه جبران زیان سهامداران و بهبود وضعیت بورس از وعده‌های دولت منتخب بوده؛ اما روند خروج پول از این بازار همچنان ادامه دارد و با وجود شرایط بنیادین مناسب بازار سرمایه، آینده دلار، انتظارات تورمی و گزارش مناسب شرکت‌ها، همچنان بازار دچار کرحتی و عدم تعادل است!

نکات تحلیلی: ۱- بورس تهران از حیث قوانین معاملاتی به شدت نیازمند اصلاح است. شرایط فعلی دست حقوقی‌ها، صندوق‌ها، بازارگردان‌ها و سهامداران بزرگ را باز گذاشته تا در سایه ضعف قوانین، به ایجاد صف‌های کاذب فروش یا خرید بپردازند و یا اینکه از طریق عملیات‌های کد به کد یا نوسان گیری، منافع حداکثری خود را تأمین و سرمایه سهامداران خرد را به یغما ببرند؛ امری که در تابلوی سهام برخی شرکت‌ها به‌ویژه در گروه خودروبی و پالایشی کاملاً مشهود است. مصیبت بیشتر آنجا است که صندوق‌های بازارگردان و صندوق توسعه بازار نیز به وظیفه ذاتی خود در رونق دادن به معاملات و جلوگیری از ایجاد صف‌های سنگین عمل نمی‌کنند. ۲- برای تحلیل درست وضعیت کنونی بورس، ابهامات بنیادین در اقتصاد مثل تعیین تکلیف ارز ترجیحی، وضعیت کسری بودجه امسال و گمانه‌زنی‌ها در خصوص نرخ‌های دستوری در بازار را نیز نباید نادیده گرفت. ضمن اینکه تغییر در مدیریت سازمان بورس نیز مزید علت شده و جهت‌گیری کارشناسی و منطقی لازم بر سازمان تثبیت نشده است. ۳- بی‌اعتمادی متأثر از ریزش سال ۹۹ به این راحتی از بازار دل بر نمی‌کند؛ سهامداران همچنان ترجیح می‌دهند با ریسک‌پذیری کمتر، در مقاومت‌ها بیشتر نقد شوند و نگاه کوتاه‌مدت سرمایه‌گذاری را دنبال کنند که این موضوع سبب می‌شود تا بازار برای برگشت به حالت تعادل، چند ماهی زمان ببرد. ۴- عرضه زیاد اوراق دولتی در بازار نیز مزید علت شده تا معاملات سهام شرکت‌ها از رونق خارج شوند؛ رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس نیز در این خصوص از دولت گلایه کرده‌اند.

نکته پایانی: امروزه بورس جزئی از زندگی مردم شده است و با احتساب سهام عدالت، قریب به ۵۰ میلیون سهام‌دار در کشور وجود دارد. لذا هرگونه فراز و نشیب در این بازار، مستقیماً بر وجهه نظام و اعتماد مردم به کارگزاران دولت تأثیرگذار است. دولت می‌بایست از طریق اصلاح قوانین بازار سرمایه و نظارت بر ارکان آن، شرایطی را فراهم کند تا قطار بورس بر ریل اصلی خود قرار گیرد که در این صورت منافع اقتصادی زیادی را متوجه دولت و مردم خواهد نمود. (نویسنده: علی محمدی)

▼ گزارش روز

ماه‌های ای که در تور نیفتاد!

ساعت ۱۱ صبح دیروز پمپ‌بنزین‌ها در اغلب نقاط کشور دچار وقفه و اختلال در سرویس‌دهی شدند. علی‌رغم تلاش مسئولان فنی در وزارت نفت و دستگاه‌های ذی‌ربط، این اختلال در سرویس‌رسانی جایگاه‌های سوخت تاکنون برطرف نشده و روند سوخت‌رسانی کماکان به‌صورت آفلاین و با نرخ آزاد در حال انجام است و فقط معدود جایگاه‌های سوخت امکان ارائه سرویس به مشتریان با نرخ یارانه‌ای را دارند.

گزاره‌های خبری: ۱- رسانه‌های معاند از لحظات اولیه انتشار این خبر، گزارش‌های محلی و گزارش‌های کاربران فضای مجازی را به‌صورت جدی دنبال کردند. این رسانه‌ها از هفته‌های گذشته در تلاش بودند تا با تهییج مردم در سالگرد اعتراضات بنزینی در آبان ۹۸، جرقه اعتراضات جدید را به بهانه‌های مختلف بزنند. پیش‌ازاین جریان مخالف نظام در فضای مجازی هشتک‌های #اولتیماتوم_آبان، #آبان_زنده_است و #فریاد_آبانیم را در فضای مجازی داغ کرده بودند. با رخداد صبح دیروز، این جریان با پیگیری خطوط عملیات روانی و تبلیغاتی؛ انتشار شایعه قطع بنزین یارانه‌ای، زمینه‌سازی دولت برای افزایش قیمت بنزین، کمبود سوخت و بازخوانی ارسال سوخت به لبنان، مقصرنمایی از دولت سیزدهم به‌عنوان دولتی ناکارآمد در ارائه خدمات عمومی به شهروندان، تهییج افکار عمومی برای آغاز اعتراضات اجتماعی، دعوت به برگزاری تجمعات در اماکن و معابر عمومی، آموزش برخورد با نیروهای امنیتی و تخریب اموال عمومی، انتشار تصاویری از اعتراضات آبان ۹۸ باهدف القای ضرورت ایجاد تجمعات خیابانی، طرح ادعای عمدی بودن این اختلال از سوی نظام، راه‌اندازی کارزار توپیتوری #خامنه‌ای_بنزین_ما_کو و مقصرنمایی از رهبر معظم انقلاب در جریان این رخداد و انتشار انبوه تصاویری از صفوف طولانی جایگاه‌های عرضه بنزین کوشیدند تا مردم را برای حضور در اماکن و معابر عمومی و آغاز اعتراضات آبان ۱۴۰۰، تهییج نمایند. ۲- رسانه‌ها و کاربران جبهه انقلاب در فضای مجازی نیز با پدافند رسانه‌ای و پیگیری خطوط عملیات رسانه‌ای؛ انتشار سریع اخبار و اطلاعات موثق این حادثه، تکذیب اخبار (احتمالی) تجمعات، رمزگشایی و افشای تاکتیک ضدانقلاب برای ایجاد التهابات در کشور و سناریوخوانی از توالی این‌گونه اخبار در آبان ماه، انتشار تصاویر و ویدئوهای انبوه از روند عادی سوخت‌رسانی در سراسر کشور، تأکید بر پیگیری اخبار از مراجع رسمی و عدم توجه به شایعات مغرضانه ضدانقلاب در فضای مجازی و تأکید بر عدم کمبود سوخت در جایگاه‌ها تلاش کردند فضای رسانه‌ای و روانی کشور را کنترل کنند. ۳- سخنگوی کمیسیون امنیت ملی مجلس در تحلیل حادثه گفت: «طبیعتاً عواملی به بهانه حوادث آبان ماه در پی تحرکاتی بودند که این‌گونه اقدامات، کور است و مدیریت می‌شود». شریعتی، عضو کمیسیون انرژی مجلس نیز به شایعات مطرح‌شده در فضای مجازی در خصوص گران شدن بنزین در کشور نیز پاسخ داد و گفت: «این موضوع نباید موجب نگرانی مردم از تأمین سوخت و تغییر در قیمت حامل‌های سوخت شود. نه مجلس و نه دولت برنامه‌ای برای تغییر قیمت‌ها ندارند».

گزاره‌های تحلیلی: حمله سایبری به سامانه سوخت‌رسانی کشور، هرچند باعث تحمیل فشار روانی بر مردم شد؛ اما موجب بروز درگیری و آشوب در کشور نشد. عاموس یادلین، رئیس سابق دستگاه اطلاعات نظامی رژیم صهیونیستی با اعتراف به وضعیت آرام ایران، در صفحه توئیترش نتایج حمله سایبری به پمپ‌بنزین‌ها را زیر سؤال برد و نوشت: «که آیا این ضربه رفتار منطقه‌ای ایران را تغییر داد یا منجر به آشوب شد؟!». سابقه حملات سایبری به سیستم سوخت‌رسانی مختص ایران نبوده و طی ماه‌های اخیر در آمریکا و انگلیس نیز شاهد موارد مشابه بوده‌ایم، اما آن چیزی که اهمیت دارد، مدیریت صحنه در پس این نوع حوادث است. به نظر می‌رسد، وزارت نفت به‌عنوان متولی سروسامان دادن به جایگاه‌های سوخت، توانسته است بخش زیادی از مشکل به وجود آمده را حل کند و مانع ملتهد شدن بیش‌ازپیش روان ملت بر اثر این حادثه شود. (نویسنده: اکبر کریمی)

▼ اخبار

فریدون عباسی: جریانات غربگرای داخلی FATF را بزرگ می‌کنند

عضو کمیسیون انرژی مجلس در خصوص FATF گفت: «FATF حدود ۴۱ بند دارد که ۳۹ مورد آن در جمهوری اسلامی اجرایی می‌شود که بر اساس آن ما می‌توانیم از مزایای شفاف بودن مبادلات بانکی استفاده کنیم تا قاچاق مواد مخدر و پول‌شویی و اختلاس در سیستم بانکی کشور انجام نشود. در بحث FATF فقط دو مورد محل اختلاف است، آن‌هم در تعریف تروریسم است، کشورهایی که برای عضویت ایران در FATF بر جمهوری اسلامی فشار وارد می‌کنند سپاه را تروریسم معرفی کرده‌اند، با این اوصاف اگر عضویت در FATF را بپذیریم طبق تروریسمی که آن‌ها تعریف می‌کنند نیروی نظامی کشور باید حسابش را ببندد و حقوق پرسنل را نپردازد. از نظر ما حزب‌الله لبنان و انصارالله یمن جزو جبهه مقاومت هستند اما اتحادیه FATF به این‌ها تروریسم می‌گوید و در مقابل رژیم صهیونیستی را یک کشور مثبت تلقی می‌کند در صورتی که بیشترین ترورها را رژیم صهیونیستی انجام داده است. بیشترین قاچاق‌های مواد مخدر که در دنیا صورت می‌گیرد توسط آمریکایی‌ها و اروپایی‌ها انجام می‌شود اما می‌بینیم که این کشورها راحت تبادلات مالی خود را انجام می‌دهند اما یک کشوری مانند ایران که می‌خواهد استقلال خودش را حفظ کند و برداشت دیگری از تروریسم دارد را تحت فشار قرار می‌دهند. ایران باید شفاف به مردم بگوید که ملاحظاتی که برابر FATF دارد به چه علت است. اتحادیه FATF می‌خواهد با زورگویی تعاریف خودش را به ما دیکته کند تا ایران دست از اهداف انقلاب و نظام خود بردارد. پذیرفتن FATF مشکلی از کشور حل نمی‌کند. شلوغ‌بازی برخی جریانات سیاسی غرب‌گرا در جامعه این موضوع را بزرگ کرده و گرنه اگر ما بر مینا نظر مقاومت حرکت کنیم، مشکلی ایجاد نمی‌شود».

استقبال طالبان از بیانات رهبر معظم انقلاب

«عبدالقهار بلخی» سخنگوی وزارت خارجه طالبان اعلام کرد، از سخنان رهبر جمهوری اسلامی ایران، آیت‌الله خامنه‌ای پیرامون ضرورت وحدت اسلامی بین اهل سنت و اهل تشیع در افغانستان استقبال می‌کنیم. بلخی افزود: «افغانستان از طریق اتحاد به استقلال دست یافته و ان‌شاءالله با اتحاد توطئه‌های نفاق‌افکنانه را نیز با وحدت خنثی می‌کند». محمد نعیم، سخنگوی دفتر سیاسی طالبان نیز با استقبال از بیانات وحدت‌آفرین رهبر معظم انقلاب که خواستار وحدت بیشتر بین سنی‌ها و شیعیان در افغانستان شده‌اند، با انتشار پیامی در توئیتر نوشت: «ان‌شاءالله توطئه دشمنان برای از بین بردن وحدت میان شیعه و سنی خنثی خواهد شد». رهبر انقلاب اسلامی در دیدار با مهمانان کنفرانس اسلامی تأکید کردند که انفجارهای افغانستان نتیجه اختلاف‌افکنی بین شیعه و سنی است. علت اینکه ما در جمهوری اسلامی بر وحدت مسلمین زیاد تأکید می‌کنیم، این است که امروز مرتباً تلاش می‌شود که بین فرقه‌های مسلمان، بین شیعه و سنی اختلاف ایجاد بشود، شما ملاحظه کنید در ادبیات سیاسی آمریکا مسئله سنی بودن و شیعه بودن چند سال است که وارد شده؛ بالینکه آن‌ها با اصل اسلام مخالفاند، دشمن‌اند؛ اما مسئله شیعه و سنی را رها نمی‌کنند».

«غنا»؛ صدرنشین کشورهای سرمایه‌گذار در ایران ۱۴۰۰

جدیدترین آمار منتشرشده از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت (صمت) نشان می‌دهد که در شش‌ماه نخست امسال، ۱۱۳ مورد سرمایه‌گذاری خارجی به ارزش بیش از دو میلیارد و ۶۱۴ میلیون دلار در کل کشور تصویب شده که از لحاظ تعداد ۸۸ درصد و از نظر ارزش ۹ درصد نسبت به مدت مشابه سال قبل رشد داشته است. طبق این آمارها، ۷۴ مورد از کل طرح‌ها معادل با ۸۵ درصد و با حجم سرمایه‌گذاری دو میلیارد و ۲۲۷ میلیون دلار، در بخش صنعت، معدن و تجارت بوده است. بررسی فهرست کشورهای سرمایه‌گذار در ایران نشان می‌دهد که غنا با یک میلیارد و ۶۸۰ میلیون دلار در صدر بیشترین رقم سرمایه‌گذاری قرار دارد. بعدازآن نیز کشورهای امارات با ۳۶۸، افغانستان با ۲۰۸، هلند با ۷۹ و ترکیه با ۳۷ میلیون دلار رده‌های بعدی را به خود اختصاص داده‌اند. آمارها نشان می‌دهد که در ۶ ماهه امسال استان سیستان و بلوچستان هدف ۸۱ درصد سرمایه‌گذاری خارجی مصوب در بخش صنعت، معدن و تجارت قرار گرفته و از این منظر در صدر استان‌های کشور از منظر سرمایه‌گذاری خارجی مصوب قرار دارد.

▲ اخبار کوتاه

▲ **نشانه‌های افول آمریکا در غرب آسیا/ رئیس ستاد کل نیروهای مسلح دیروز (سه‌شنبه) در دوازدهمین جشنواره مالک اشتر نیروهای مسلح، گفت: «خدا را شاکریم که بعد از دوران سخت تهدیدات گذشته، امروز شاهد دوران افول و ضعف آمریکای جنایتکار و اذتاب منطقه‌ای او هستیم». سرلشکر باقری، فرار آمریکا از افغانستان، آغاز تخلیه نیروهای نظامی آمریکا از عراق و بخش‌هایی از سوریه، انتقال و کاهش تجهیزات پیشرفته پدافند هوایی و ضد موشکی آمریکا در حاشیه خلیج فارس و کاهش نیروهای دریایی و انتقال آن‌ها به سرزمین‌های جنوب چین را نشانه‌هایی از افول قدرت آمریکا و جابه‌جایی قدرت در جهان برشمرد.**

▲ **محرمانه‌ای که مجلس امکان تغییرش را ندارد! / «مصباحی‌مقدم» عضو مجمع تشخیص گفت: «محرمانگی اموال مقامات مصوبه مجمع تشخیص مصلحت نظام بوده است. با توجه به ۱۰ ساله بودن اعتبار مصوبات مجمع تشخیص، مجلس تا سال ۱۴۰۴ علی‌القاعده امکان اصلاح قانون رسیدگی به اموال مقامات را ندارد».**

▲ **نمایندگان رانت‌خوار در وزارت نفت! / «امیرآبادی فراهانی» نایب‌رئیس مجلس گفت: «آقای زنگنه (وزیر سابق نفت) در دو دوره مسئولیتش در دولت‌های آقایان خاتمی و روحانی، ۶۰ نفر از نمایندگان مجلس را در وزارت نفت استخدام کرد. یکی از نمایندگان در قرارداد نفتی با خارجی‌ها، از این قرارداد ایراد گرفت و با من شروع به دعوا کرد و پس‌ازاینکه در دوره بعدی مجلس رأی نیاورد، بلافاصله هیئت‌مدیره یکی از شرکت‌های نفتی شد». فهرست اسامی این نمایندگان توسط برخی خبرگزاری‌های داخلی، منتشر شده است.**

▲ **تبلیغ خروج ارز از کشور، ممنوع! / در پی تبلیغات بنگاه‌های خرید ملک در خارج از کشور در برخی از رسانه‌های صوت و تصویر فراگیر، ساترا با ارسال تذکر کتبی، ممنوعیت نمایش تبلیغاتی که مشوق خروج سرمایه انسانی، فکری و مالی از کشور باشد را به رسانه‌های متخلف ابلاغ کرد. پیش‌ازاین ساترا پیش‌نویس دستورالعمل تبلیغاتی‌اش را جهت نظرخواهی عمومی روی سایت خود منتشر کرده بود. پس از نظرخواهی از متخصصان و جمع‌بندی نظرات، این دستورالعمل نهایی و به رسانه‌های صوت و تصویر فراگیر ابلاغ خواهد شد.**

▲ **ثبت رکورد ۱۰۰ میلیون دُزی واردات واکسن / رئیس جمعیت هلال‌احمر دیروز اعلام کرد: «۶ میلیون دُز واکسن سینوفارم دیگر هم امروز وارد کشورمان شد و مجموع واردات واکسن هلال‌احمر به ۱۰۰ میلیون و ۳۹۰ هزار دُز رسید».**

▲ **۴۸۰ هزار تن کالای اساسی در راه ایران / مدیرکل بنادر هرمزگان گفت: «۸ فروند کشتی که حامل ۴۸۰ هزار تن کالای اساسی هستند از کشورهای مبدأ به مقصد ایران راه افتاده‌اند و در همین ماه وارد لنگرگاه بندرعباس خواهند شد».**